

หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการ

เรื่อง การจำแนกสกุลมดในประเทศไทย (Identification of Ants in Thailand)

ระหว่างวันที่ 1 - 3 เมษายน 2569

ณ ห้องสายฝน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ

องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ (อพวช.)

1. หลักการและเหตุผล

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติวิทยา สำนักวิชาการธรรมชาติวิทยา องค์การพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ มีภารกิจในการศึกษาด้านธรรมชาติวิทยา การเก็บรักษาตัวอย่างสิ่งมีชีวิต และการถ่ายทอดองค์ความรู้ในรูปแบบนิทรรศการและกิจกรรมเสริมการศึกษา เพื่อให้ความรู้ทางธรรมชาติวิทยากับเยาวชนและผู้สนใจ และพัฒนาจิตสำนึกรักษาสีงแวดล้อมในเวลาที่ตั้งคมไทยและสังคมโลกเผชิญกับวิกฤตสิ่งแวดล้อม

ในปัจจุบัน การศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศไทย ยังต้องการนักวิชาการและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะการฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพตามนโยบายของประเทศ ที่สอดคล้องกับการลงนามเป็นภาคีสมาชิกในอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity (CBD) อนุสัญญาดังกล่าวเป็นที่ยอมรับกันเในแวดวงของนักวิทยาศาสตร์ชีวภาพและนักกฎหมายระหว่างประเทศว่า เป็นความตกลงระหว่างประเทศที่ครอบคลุมทุกแง่มุมของความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะการอนุรักษ์พันธุกรรม ชนิดพันธุ์ และระบบนิเวศ

มดเป็นแมลงสังคมที่พบเห็นทั่วไปและเป็นแมลงที่มีความโดดเด่นในระบบนิเวศต่าง ๆ ทั้งความหลากหลายและบทบาททางนิเวศวิทยา ปัจจุบันพบมดที่สามารถระบุชื่อแล้วทั่วโลก 15,815 ชนิด จาก 412 สกุล (Antwiki, 2020) อย่างไรก็ตาม องค์ความรู้เกี่ยวกับมดในประเทศไทย โดยเฉพาะการจำแนกชนิดตามหลักอนุกรมวิธาน จำเป็นที่ต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และมีความเป็นไปได้สูงว่ามดชนิดใหม่อีกหลายชนิดในประเทศไทยคงรอการค้นพบ ด้วยเหตุนี้ อพวช. เห็นสมควรที่จะดำเนินการจัดฝึกอบรมการจำแนกมดให้กับผู้สนใจ เพื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความเข้าใจถึงวิธีการเก็บตัวอย่าง การสร้างเสริมทักษะการจัดการตัวอย่างและเก็บรักษา รวมถึงความรู้ในการจำแนกชนิด อีกทั้งเป็นเวทีสำคัญในการแลกเปลี่ยนความรู้และเทคนิคกับผู้เชี่ยวชาญ

2. วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับมดให้กับผู้ที่สนใจ ทั้งประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- เพื่อสร้างเครือข่ายกลุ่มผู้สนใจศึกษามดในประเทศไทย
- เพื่อเรียนรู้เทคนิคการเก็บ การจำแนกและการรักษาตัวอย่างมดในห้องปฏิบัติการ

- เพื่อพัฒนาบุคลากรในพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติวิทยา และนักวิจัย นิสิต นักศึกษา ที่มีความสนใจในการจัดเก็บ และรักษาตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยา เพื่อการค้นคว้าวิจัยและการจัดแสดง
- เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ความหลากหลายทางชีวภาพ

3. กลุ่มเป้าหมาย

- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ
- นักศึกษาและอาจารย์ในสาขาวิชาด้านชีววิทยา สัตววิทยา

4. จำนวนผู้เข้าอบรม

- รับจำนวนจำกัดเพียง 30 ท่านเท่านั้น (พิจารณาสิทธิการเข้าร่วมการอบรมตามลำดับการสมัคร)

5. ระยะเวลาและการดำเนินการ

ระยะเวลาในการอบรม 3 วัน โดยจัดขึ้น ระหว่างวันที่ 1 - 3 เมษายน 2569

6. รูปแบบกิจกรรม

- การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเน้นการลงมือฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะของผู้เข้าอบรม การจัดอบรมเน้น การพัฒนาความเข้าใจและปฏิบัติการเกี่ยวกับตัวอย่างมด
- ความรู้พื้นฐานอนุกรมวิธานมดในประเทศไทย
- การเก็บตัวอย่างมดจากภาคสนาม การจัดการตัวอย่างมด และการเก็บรักษาสภาพตัวอย่างทางธรรมชาติ วิทยาเพื่อการค้นคว้าวิจัย
- การจำแนกชนิดมด

7. หลักสูตร

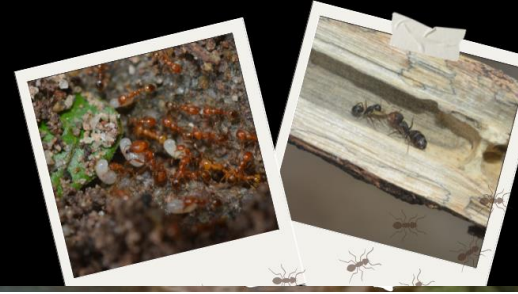
การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโดยเน้นการลงมือฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะของผู้เข้าอบรม การจัดอบรมเน้น การพัฒนาความเข้าใจและปฏิบัติการเกี่ยวกับตัวอย่างมด ความรู้พื้นฐานอนุกรมวิธานมดในประเทศไทย การเก็บ ตัวอย่างมดจากภาคสนาม การจัดการตัวอย่างมด และการเก็บรักษาสภาพตัวอย่างทางธรรมชาติวิทยาเพื่อการ ค้นคว้าวิจัย การจำแนกชนิดมด

หัวข้อ	สาระการเรียนรู้
1. ความหลากหลายทางชีวภาพของมดในประเทศไทย	● ความสำคัญของการศึกษามดต่อต้านอนุกรมวิธาน การอนุรักษ์ และงานวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ ● การกระจายพันธุ์ของมดในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย ● ปัจจัยที่มีผลต่อความหลากหลายของมด
2. เทคนิคการสำรวจและการเก็บตัวอย่างมดในภาคสนามในถิ่นที่อยู่อาศัย	● หลักการวางแผนการสำรวจมดในพื้นที่ต่างชนิดของถิ่นอาศัย ● วิธีบันทึกข้อมูลภาคสนามอย่างถูกต้อง
3. สาธิตการจัดเก็บตัวอย่างมด	● ขั้นตอนการจัดเก็บตัวอย่างมดตั้งแต่เริ่มเก็บจนถึงการบรรจุภาชนะ ● วิธีใช้อุปกรณ์สำหรับเก็บตัวอย่าง ● เทคนิคการทำให้มดสงบหรือเคลื่อนที่ช้าลง
4. ฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	● การลงพื้นที่จริงเพื่อฝึกใช้เทคนิคการสำรวจและเก็บตัวอย่างมด
5. ความสำคัญและการเก็บรักษาตัวอย่างมดในห้องปฏิบัติการ	● หลักการจัดการตัวอย่างมดหลังนำกลับจากภาคสนาม ● วิธีการเก็บรักษาตัวอย่างมดในห้องปฏิบัติการให้คงสภาพ
6. เทคนิคการจำแนกมดตามหลักอนุกรมวิธาน	● ความรู้พื้นฐานในการจัดอนุกรมวิธานของมด ● เทคนิคการใช้กล้องจุลทรรศน์และเครื่องมือที่ช่วยให้เห็นลักษณะโครงสร้างที่จำเป็น

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- บุคลากรในพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยา สถาบันการศึกษา และอุทยานทางธรรมชาติ พัฒนาศักยภาพในการระบุและจำแนกชนิดพันธุ์มดในประเทศไทย
- บุคลากรในพิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยา สถาบันการศึกษา และอุทยานทางธรรมชาติ สามารถจัดเก็บตัวอย่างมดเพื่องานวิจัยและงานจัดแสดงอย่างเหมาะสม

9. อัตราค่าลงทะเบียน

- ท่านละ 3,600 บาท
 - พิเศษสำหรับสมาชิก อพวช. หรือหน่วยงานที่ได้ลงนามความร่วมมือกับ อพวช. ท่านละ 3,240 บาท
- *** หน่วยงานที่ได้ลงนามความร่วมมือกับ อพวช. โปรดติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อรับส่วนลดก่อนการลงทะเบียน (โทร. 02 577 9999 ต่อ 2104 (ธัญชนก)

***ค่าลงทะเบียนดังกล่าว ไม่รวมค่าที่พัก

*****หมดเขตรับสมัครภายในวันที่ 31 มีนาคม 2569*****

10. รายละเอียดการสมัคร

การสมัครเข้าร่วมการอบรม

โปรดสแกน QR CODE หรือสมัครได้ที่ https://academy.nsm.or.th/course-info.php?c_id=120

***** หมายเหตุ *****

เพื่อประโยชน์ในการสมัครเข้าร่วมการอบรม โปรดศึกษารายละเอียดเงื่อนไข ดังนี้

- กรอกข้อมูลเพื่อลงทะเบียนสมัครผ่าน QR Code หรือลิงก์ที่ อพวช. กำหนดเท่านั้น
กรุณากรอกข้อมูลให้ถูกต้องและครบถ้วน
- อพวช. ขอสงวนสิทธิ์ไม่คืนเงินค่าลงทะเบียนในทุกกรณี

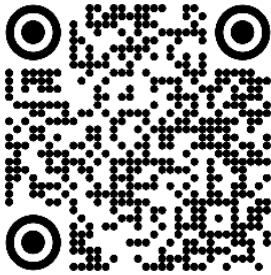

การจองห้องพัก (สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเข้าพักที่หอพัก อพวช.)

โปรดสแกน QR CODE หรือโปรดศึกษารายละเอียดที่ <https://www.nsm.or.th/nsm/th/visit/dormitory>

หรือสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ 02 577 9999 ต่อ 2123 (กิตติศักดิ์)

อีเมล nsm_mkt@nsm.or.th

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรได้ที่

โทร. 02 577 9999 ต่อ 1496 (บุรวัชร) และ 1492 (พิมพ์ผกา)

ศูนย์พัฒนาความตระหนักรู้ด้านวิทยาศาสตร์แห่งชาติ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการชำระค่าลงทะเบียนได้ที่

โทร. 02 577 9999 ต่อ 2104 (ธัญชนก)

สำนักบริการผู้เข้าชม

องค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ